

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/kongres-pamieci-narodowej/181186,Niemieckie-zbrodnie-i-polski-heroizm-prawdziwe-oblicze-okupacji-Debaty-podczas-K.html>
19.04.2024, 20:36

Niemieckie zbrodnie i polski heroizm - prawdziwe oblicze okupacji. Debaty podczas Kongresu Pamięci Narodowej, 14 kwietnia 2023

Podczas Kongresu Pamięci Narodowej (13-15 kwietnia) zorganizujemy debaty o charakterze naukowym i popularnonaukowym. Zaproszeni goście wymienią się poglądami na tematy związane z najnowszą historią Polski, istotne z punktu widzenia realizacji misji Instytutu Pamięci Narodowej.

Instytut Pamięci Narodowej
zaprasza

13-15 kwietnia 2023

PGE NARODOWY, WARSZAWA

Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Historia mówi przez pokolenia

Kongres
Pamięci
Narodowej

Drugiego dnia Kongresu Pamięci Narodowej, tj. 14 kwietnia (piątek) odbędą się panele dyskusyjne poświęcone problematyce reparacji powojennych, pomocy Żydom pod okupacją niemiecką, zbrodniom niemieckim w okupowanej Polsce oraz postawie Polski w starciu z totalitaryzmami. O flagowym projekcie IPN „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” będą opowiadać osoby zaangażowane w jego realizację, w tym dyplomaci i przedstawiciele organizacji społecznych.

Za wolność naszą i waszą

Na debatę pt.: „W starciu z totalitaryzmami. Polska 1939–1945” zaprosiliśmy badaczy przeszłości znanych w Europie i na świecie, których publikacje dotyczące historii Polski oraz historii Europy Środkowo-Wschodniej w XX w. odbiły się szerokim echem.

Osią rozważań będzie wkład Polaków w ostateczne zwycięstwo aliantów podczas II wojny światowej. W ramach panelu porozmawiamy o zasięgu i działalności Polskiego Państwa Podziemnego – fenomenu w skali europejskiej, a nawet światowej. Uzyskamy też odpowiedzi na pytania: jak badacze zachodni widzą rolę Polski podczas II wojny światowej? Co zrobić, aby w społeczeństwach zachodnich wzrosła świadomość co do charakteru okupacji niemieckiej w Polsce, tak dalece różnej od okupacji w państwach zachodnich? Co na Zachodzie wiadomo o sowieckiej okupacji Polski i dramatycznych reperkusjach, jakie za sobą niosła?

Zbrodnie niemieckie w okupowanej Polsce

Od początku wojny i okupacji Polski, armia niemiecka (Wehrmacht), specjalne jednostki policyjne (Einsatzgruppen, SS, Gestapo, żandarmeria) oraz członkowie mniejszości niemieckiej (Selbstschutz) dokonywały zbrodni na polskich żołnierzach i ludności cywilnej poprzez jej masowe rozstrzelania. Kim byli sprawcy? W jaki sposób selekcjonowano ofiary? Jak przebiegała i z czego wynikała polityka eksterminacyjna władz niemieckich? Uczestnicy panelu odpowiedzą na te i inne pytania, uwzględniając perspektywę zarówno ziem wcielonych do Rzeszy (Wielkopolska, Pomorze Gdańskie, Górny Śląsk), jak i terenów okupowanych (Generalne Gubernatorstwo), sytuację w dużych miastach, na prowincji i wsi.

Pomoc Żydom - heroizm najwyższej próby

W okresie II wojny światowej władze niemieckiej III Rzeszy w okupowanej Europie przeprowadziły niemal całkowitą zagładę ludności żydowskiej - Holokaust. Jej centralnym miejscem uczyniły okupowane ziemie polskie. To tutaj Niemcy uruchomili obozy śmierci dla Żydów z całej Europy, ale także tutaj wprowadzili karę śmierci za jakąkolwiek formę pomocy Żydom. Zbieżność tych dwóch faktów nie była przypadkowa. Takie represyjne prawodawstwo nie obowiązywało na obszarze Europy Zachodniej.

Z czego wynikały te różnice? Odpowiedź na to pytanie poznamy podczas panelu poświęconego niebywałemu bohaterstwu w nieludzkich czasach, jakim była pomoc eksterminowanej ludności żydowskiej. Warto dodać, że w gronie uhonorowanych przez izraelski Instytut Yad Vashem, który upamiętnia Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, największą grupę stanowią Polacy.

Reparacje wojenne, czyli dziejowa sprawiedliwość

Dlaczego reparacje wojenne ze strony Niemiec są konieczne? Jaka była skala poniesionych przez Polskę ofiar i zniszczeń podczas II wojny światowej? Jakie okoliczności i wydarzenia spowodowały, że kwestia reparacji wojennej ze strony Niemiec nie została uregulowana wcześniej? Dlaczego 75 proc. Niemców jest przeciwnych, by ich kraj płacił reparacje wojenne? Jakie będą skutki dalszego nieuregulowania kwestii reparacji dla bilateralnych stosunków polsko-niemieckich i międzynarodowej wiarygodności Niemiec? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas paneli dyskusyjnych z udziałem publicystów, polityków oraz historyków.

* *

W ciągu trzech dni odbędzie się prawie 30 paneli dyskusyjnych dotyczących szerokiego spektrum zagadnień, od polityki pamięci, dekomunizacji przestrzeni publicznej, przez zbrodnie niemieckie w okupowanej Polsce, temat pomocy Żydom pod okupacją niemiecką i zbrodnię wołyńską, po fenomen „Solidarności” i transformację ustrojową 1989/1990 r.

Sprawdź szczegółowy program Kongresu Pamięci Narodowej i [zarejestruj się](#) na to wyjątkowe wydarzenie historyczne już dziś.